

SARS yi nge kondzeleli vatirhi lava endlaka xikungu na vahakelaxibalo

Tshwane 24 Nyenyenyana 2022 - Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) byi lemukile hi ku vilela swinene mayelana na ku khomiwa ka vatirhi va SARS vambirhi eka swihello swa nchaviselo endzhakulaloko vatirhi lavambirhi va koxile mali ku suka eka muhakelaxibalo leswaku va hunguta kumbe ku sula xikweleti xa muhakelaxibalo.

Muhakelaxibalo u hehla ku va a amukerile riqingho ku suka eka mutirhi wa SARS vhiki leri nga hundza no rhambiwa eka nhlengeletano. Endzhakulaloko a fikile, muhakelaxibalo u ve na ku ehleketelela ko biha no tihlanganisa na Vukorhokeri bya Maphorisa bya Afrika-Dzonga (SAPS), laha va kunguhateke xitirhwana xa vuxisi na muhakelaxibalo, leswi fikeleriseke eka ku khomiwa ka vatirhi lavambirhi. Hi ku tirhisana na Yuniti yo Lwa na Vukungundzwana ya SARS, mhaka yi yisiwile eka Vulawuri bya Mindzavisiso ya Vugevenga bya Xirhangana (Hawks).

Khomixinara wa SARS Ttn Edward Kieswetter u sorile swinene matikhomelo lama ehleketeleriwaka ma vatirhi no humesa ndzemuxo wa matimba eka vatirhi na vahakelaxibalo lava endlaka xikungu ku xisa SARS.

"Lokohiletlhelo ndzi nga lavi ku ahlula mhaka ku sungula, loko ku ve i ntiyiso leswaku vatirhi va hina va kunga mali ku suka eka muhakelaxibalo hi vomu na hi xikongomelo, kwalaho matikhomelo ma vona a ma kombisi nsinya wa maendlelo ma SARS.

"Xiendlo xin'wana na xin'wana xa vugevenga na vukungundzwana xi xenga ntirho wa matimba wa vatirhi vo tlula 12 000, lava vutinyiketeri na hiseko wo tirhela vahakelaxibalo na vaxavisi swi nga tsariwa kahle. I xiphatsu ehenhla ka nsinya wa maendlelo ma SARS ma vutshembeki, xindzhuti no tirhela rihanyu ra vaaki va Afrika-Dzonga, leswi ku nga Tirhelovutinyiketeri bya hina."

Vatirhi lava va ta yimisiwa entirhweni xikan'wekan'we naswona mhaka ku ta tirhaniwa na yona hi xihatla. SARS yi ta tirha na nawu ku papalata phurosepe yo leha no karhalisa, laha vatirhi va nga ta kuma miholo ya vona eka nkarhi lowu engeteriweke.

Ku sukela hi 2019, 15 wa vanhu ku katsa na 7 wa vatirhi va khomeriwile matikhomelo mo karhi mo endla xikungu na vukungundzwana leswi yelanaka na vulawuri bya xibalo na khasitomo. Enkarhini wa nkarhi lowu 13 wa vanhu va voniwile milandzu eka vugevenga lebyi. Ku engetelela, ku sukela hi 2019, tanihi mbuyelo wo swiendlo swo tshinya ehenhla ka vatirhi, 57 wa vatirhi va hlongoriwile naswona 60 va tshike mitirho. Ku suka ka vona eka SARS a swi susi ku yisiwa emahlweni ka milandzu ya vugevenga. Mindzavisiso yo engetelela yo hlaya yi le ku teni.

SARS yi nge kondzeleli xivumbeko xin'waana na xin'wana xa vukungundzwana lexi nyadzaka ntshembo wa vaaki va Afrika-Dzonga eka vandla, ku vurile Ttn Kieswetter

Mayelana na vuxokoxoko byo tala u komberiwa ku tihlanganisa na SARSMedia@sars.gov.za

